Kis-Czell, 1901. III. évfolyam. 47. szám. Vasárnap, november 24.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmathi-tér 7ó. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Az emberek életbiztosítása.

Hajdanában, a czéhrendszer idején a kézmivesek képezték a városok polgárságának zömét, számra is, erőre is, gazdaságra nézve is. Különös dolog, hogy ezzel ellentétben éppen most, mikor az iparszabadság alig van csak némi formalitással is korlátozva, mikor az állam és a társadalom vállvetve dolgoznak az ipar fejlesztésén, manapság mégis ugy áll a dolog, hogy a kézmüvesek, a kisiparosok helyzete napról-napra rosszabbodik.

Kétségtelen, hogy a szabadverseny az iparosoknak általában inkább kárára, mint hasznára van, mert a kontárok lenyomják az árakat olcsó, de rossz készitményekkel, mindazonáltal a gyári üzem terjedés az, ami legjobban siet a kisiparosokat tönkretenni.

A most megkezdett uton haladva lassan bár, de előbb-utóbb odajutunk, hogy a kisiparos osztály, mint önálló termelő, s az egyes iparosok vagy kénytelenek lesznek „munkásnak" beállani valamelyik szakmájukba vágó gyárba, vagy a nyers anyag feldolgozása helyett, — mint önálló iparosok javitási munkák végzésére fognak szoritkozni, mert ezzel gyárak nem foglalkoznak.

Sem a szabadverseny, sem a gyári üzem miatt nem szabadott volna ennyire elfajulniok a viszonyoknak, mert hiszen a kisiparosoknak a gyárak mellett is meg van a maga létjoga, a helye, mit betölthet. A kisebb, külön megrendelt czikkek elkészitésére, a gyári sablontól eltő önálló, eredeti felfogásu, söt esetleg bizonyos fokig müvészies iparmüvek előállitása ami a kisebb ipar keretén belül is mind érvényesülhet.

Más itt a baj. Nem az, hogy nem lehet, hanem hogy nem tudnak megküzdeni iparosaink a gyárak versenyével. Hiányzik ehhez mindenekelőtt a kellő tőke; a bizonytalan jövő tudata megbénitja azt a képességet és munkakedvet, mely lehetővé tenné a kisiparosoknak, hogy ha árban nem is, de minőségben eredményesen megküzdhessen a gyári termékekkel.

Tőkére van szüksége az iparosnak, mert enélkül hitelt nem élvezhet, de még kevésbé nyujthat. Már pedig a hitelnyujtás — egyik erős fegyvere lehet a gyár elleni versengésben. Sajnos azonban, tőkéje ma már a legkevesebb iparosnak van. Mert szülőitől nem örökölt, maga nem takarit, gyermekeire nem hagy.

S mert nem gyüjt tőkét, mit várhat agg korára? Nyomort, szenvedést! S annak rémképe lenyügözi munkájában erőtleniti a versengésben, elbuktatja a küzdelemben.

Helyzetük sivárságára kezdenek már maguk is rájönni az érdekelt kisiparosok s kezdik már keresni a módot is, amelylyel a sorsukat, jövőjüket megjavithatnák. De a kivezető utat rossz helyen keresik, — a jónak gondolt módszer aligha lesz az igazi, a czélt aligha fogják vele elérhetni.

Két vélemény merült fel eddig. Az első: hitelszövetkezet alapitása. A második: iparos-nyugdijintézet létesitése.

Sajnos és nem különös dolog, hogy az emberek még ma sem látnak tisztán ebben a kérdésben s még mindig olyan minden bajt meggyógyitó, áldásos intézménynek tartják a hiielszövetkezeteket.

Az államhivatalnok fizetése kevés: fel kell részükre állitani hitelszövetkezetet. A kisiparosok helyzete válságos: fel kell állitani részükre hitelszövetkezetet.

Ahol valami gazdasági baj van, ott már ma csak egyetlen orvosságot ismernek, — egyetlen csodatevő szérumot: a hitelszövetkezetet.

Mi azt hiszszük s valljuk, hogy ezzel, ily uton nem fognak a kisiparosok segiteni a bajukon.. Az eredmény csak az lesz, hogy végképp eladósodnak és aztán fizethetik az uzsorakamatokat, amig csak meg nem szakadnak belé.

TÁRCZA.

A mozdonyvezető.

Balázs Iván már jóval az elindulás előtt ott volt mozdonyán. Megszokott körültekintésével vizsgálgatta gépjének minden darabját. Nem talált hibát, mindenütt a legnagyobb rend volt, csak az ő szive-lelke nem volt az. Két hét óta volt távol családjától. Két hete, hogy nem látta feleségét és gyermekét. Egész örökkévalóság volt ez neki. Valahogy csak beletörődött volna sorsába, de mennél gyakoribb volt az elválás, annál kinosabban hatott reá. Ha valaki beteg volt, vagy más ok akadályozta a szolgálatot, a főnök vele helyettesitette az illetőt. Igy tehát nem volt elég a kényszerüségből való szakitás, de más dolgait is el kellett végeznie.

Egyszer aztán panaszra is ment. Alázattal kérte főnökét, hogy ne küldjék mindig más helyett, hogy most már mást küldjön ki. Legyenek iránta elnéző. Mig legénycember volt, nem igen bánta, de most házas, kinek fáj az örökös elválás...

De a főnök nem értette, vagy nem akarta őt megérteni. Csodálkozott:

— Igazán nem értem Balázs ur kérelmét. Más családos ember örül, ha minél többet keres, de mint látom, maga nem igy gondolkozik. Félreérti jóságomat s igy, ha kivánja, megkiméllem majd a felesleges szolgálattól.

Leverten, de azért kissé megelégedetten távozott Balázs a főnöktől. Nem értette őt senki. Az ő forró szenvedélye, egyszerü, becsületes szive szerelmet és nem pénzt kivánt. Az ő sejtelmes világa csak boldogságról álmodozott. Azt hitte, hogy a boldogságot, melyről oly sokat ábrándozott rohanó mozdonyán, nem a hüvös aranyak hozzák meg. Nem is volt ő rabja sohasem a pénznek. Szive sugallatára vette el a feleségét, kit becsületes lelkének romlatlan szenvedélyével szeretett. De hát a pálya, az ő pályája, melyben izzó fiatalságát eltöltötte, ez volt a hibás; mert a boldogságot is csak paranyokban juttatta neki...

S ahogy igy lelke a merengés szárnyain elkalandozott, felharsant az indulásra szóló jel. Hatalmas mozdonyát megiuditotta, mely gyorsan röpitette boldogsága tanyája felé.

Megérkezett. A megszokott hosszu ut ma nem volt oly unalmas. Egész lelke a viszontlátás örömeivel volt elfoglalva. Elképzelte, mint fog örülni felesége és kis gyermeke a váratlan viszontlátasnak. Hogy fognak karjaiba borulni és ő édes csókkal zarja majd le felesége panaszló ajakát.

Gyorsan sietett. Csodálkozott, midőn háza elé ért, hogy nem várja senki, mint máskor. Midőn jött, felesége kis gyermekével karjan eléje sietett. De ma hiszen ma váratlanul érkezik.

Örömteli érzéssel nyitotta ki a kis kaput. Gyors léptekkel haladt a kis virágos verandán, melyen át feleségének szobája volt. Amint a szoba ajtaját ki akarta nyitni, nem tudta. Valami láthatatlan démoni erő tartotta azt vissza. Lábai mintha gyökeret vertek volna, állott ott mozdulatlanül. Valami halk beszélgetést, suttogást hallott...

Karja lehanyatlott, melle kétségbeesetten zihalt. Kiáltani akart az asszonynak, de torkán akadt a szó. Ugy állott ott, mint halálosan megsebzett vad, mely csak a kegyelemdöfést varja, hogy gyötrő kinjaitól megszabaduljon.

Hirtelen feleszmélt, eszéhez tért, szeméről lehullott a sötét lepel és előtte minden világos lett. Felismerte hangjukat, megértette suttogásukat — felesége és főnöke volt.

Mint kivert kutya rohant el háza küszöbéről. Elrohant a pályaudvar mellett elterülő földekre, hol a ringó aranykalászok helyt adtak a felzaklatott kedélyü embernek. Izzó agyát forró tenyerébe hajtva gondolkozott... Ezért nem értették meg, ezért küldte őt főnöke hosszu utakra, ezért, hogy... és Balazs őrültként rohant nem tudva, merre. — De hát mit vétett, hogy a sors ily iszonyu csapást mért rea? Hát neki nincs joga a boldogsághoz, mint másnak? Neki csak a gyalazat; az örök megsemmisules

Kétségtelen azonban, hogy minden iparosnak kötelessége meggondolnia, hogy önmagát is, családját is csak saját keze munkájával tudja eltartani és csakis addig, mig dolgozni tud. Ha elöregszik s munkára nem áll többé a keze, hogy fog megélni? Kegyelemkenyéren?

Ha idő előtt elhal, miből él meg a családja? Miből neveli fel gyermekeit?

Első sorban is arról kell tehát gondoskodnia minden munkája után élő tisztességes, előrelátó iparosembernek, — hogy saját maga részére, ha elöregedik, családja részére, ha idő előtt meghal, megszerezze azt az anyagi támasztékot, mely képessé tegye őt, hogy szembeszálljon minden viharral.

Tőkét kell gyüjtenie.

Ámde ezt egyetlen módon teheti, az életbiztositás kötése által!

Ehhez nem kell sem társulat, sem összetartás, sem tőke. Csak komoly meggondolás és elhatározás; övéinek szeretése és némi kis hajlam, erély a takarékoskodáshoz.

Ez az egyedüli módja annak, hogy az iparos tőkét is szerezzen magának s egyuttal megszabaditsa magát a kétes jövőbe vetett aggodalomtól is. Aki pedig nyugodtan néz a jövő elé, az jelenben is gondtól, butól le nem nyügözve kettőzött erélylyel tud dolgozni s a versengésben, a család fentartásáért való küzdelemben nem marad alul.

Azért tehát őszintén ajánljuk mindazoknak, akik a kisiparosok boldogulásának jó ügyét szivükön hordják, fordit sák tekintetüket a czélhozvezető utra, figyelmeztessék és tanitsák ki a tisztességes, komoly, munkás kisiparosokat az életbiztositás előnyeire, hasznára, szükségességére s védenczeik jól felfogott érdekében hassanak oda befolyásukkal, hogy azok mielőbb rászánják magukat életbiztositások kötésére.

S ez, hogy mielőbb eléressék, az ügyet üdvös lenne, ha iparkamaráink, ipartestületeink vennék kezükbe.

A munka.

Tudvalevőleg nagyon politikus egy országban élünk mi. Harmadik gimnázistától felfelé mindenki élénken érdeklődik a politika iránt, mindenkinek van politikai ideálja és mindenki választ egy pártot, a melynek zászlójára esküszik, amelyet követ árkon-bokron, tüskén keresztül.

Nincs is semmi ahhoz fogható, ami ugy izgatna egy igazi magyar keblet, mint képviselőválasztás, miniszterbukás és több efféle komédia.

Ilyenekben mi tájékozottak vagyunk mind egytől-egyig. Mindenki tudja, hogy Gajáry Ödön kerek ezer szavazattal bukott meg Belényesen és hogy Plósz Sándort azért gyürte le a fiatal dr. Reich Aladár Baján, mert a miniszter a zsidók hosszunapján tartotta programm-beszédét.

Mondom az ilyen szenzácziók, tracscsok és pletykákban jártasak vagyunk; de azt például, hogy mi az a közigazgatási törvényjavaslat, a Németországgal való vámszerződés, az vajmi kevesen tudják jól és helyesen. Pedig a közigazgatás egyszerüsizése van ám olyan fontos, mint teszem fe az, hogy Makkai Zsiga pertu lesz a miniszterelnökkel, vagy nem.

Ez a mi nagy bajunk, a tracs, a pletyka és kuloárhistóriák, politikai alsóspartiek jobban érdekelnek, mint a komoly feladatok, amelyek mikénti megoldásától pedig az ország jövője függ.

Csakis ugy történhetik, hogy mig naponta száz kártya-asztalnál döntik el, hogy mi lesz Horánszky Nándor, pénz- vagy belügyminiszter, avagy egyik sem, addig politikus polgártársaiktól az állami tisztviselők éhen hallhatnának, vajjon ki gondol az ő fizetésemelésükre?

Hisz épp az a nagyszerü minálunk a legfontosabb politikai törvényjavaslatokra nem is érünk rá gondolni a sok politizálástól.

És csakis igy történhetik, hogy ötévről-ötévre, több száz embernek ád az ország mandátumot, törvényhozói megbizást, akik aztán nem csinálnak semmit.

Honnét jön ez?

Mert maguk a választók sem tudják mi a munka, mi a végezni való a parlamentben, melyik képviselő mit dolgozott?

Ők csak a kuloárhistóriák iránt érdeklődnek, de mit törődnek a pénzügyi bizottság müködésével?

Bizottság? Ki törődik nálunk ezekkel? Legfeljebb mentelmi bizottsággal, mikor egy egy pikáns kiadatási ügyről van szó.

Azért tehát tisztelt politikus czimadiák, törődjünk a munkával is valamit ne csak a pletykával.

HIREK.

— **Kecskeméthy Győző Kis-Czellben?** Sietünk kijelenteni, hogy Budapest főváros világhirre vergődött nagy sikkasztója nem volt Kis-Czellben, mint az alábbi tudósitásunkból napnál világosabban ki fog tünni. Az eset a következő: Két jámborképü honpolgár érkezett hétfőn Kis-Czellbe, akikre ugyancsak bajos lett volna reá fogni, hogy elődeik Árpád apánkkal, a nagy honalapitóval jöttek be Magyarországba. A keleti faj minden jellegzetességével megáldotta őket a teremtő és az egyik ezenfelül a leghamisitatlanabb „munkácsi“ divat szerinti körszakállal öveztette becses ábrázatját. Titokzatosan jártak-keltek a városban, kirándultak Jánosházára is, hol az ismert bőkezü macczenás Csalnyer táti vendégei voltak. Estefelé pedig beültek „uri“ emberekhez illő módon a kávéházba, hol szintén csendesen nyugodtan, az ismeretlenség mély homályába burkoltan üldögéltek együtt, néha-néha egymás fülébe sugva titokzatos dolgokat. Ez a titokzatos sugdosás, majd hogy bajba nem sodorta a két rejtélyes idegent. Mert N. iparos polgártársunk, szentül meg volt győződve, hogy az egyik körszakált viselő rejtélyes idegen, semmiesetre sem lehet más, mint Kecskeméthy Győző, a nagy sikkasztó. Kis hijján mult, hogy a csendőrséghez nem fordult az idegenek letartóztatása végett. Végre is a fizetőpinczér győzte meg az ellenkezőről kétkedő polgártársunkat. Bele is nyugodott a főpinczér igazolásába, mert hamarosan kiderült, hogy a két rejtélyes idegen nagyon messze áll Kecskeméthytől. Mert amig Kecskeméthy félmilliót emelt el a székesfővárostól, addig a jámborképü idegenek kisebb összeggel is megelégednének bizonyos Szilágyi (Schwarcz) Gyula hirlapiró módjára, utazván ők „hirlapalapitási“ ügyben. Mi igaz e széltében terjesztett kis-czelli legfrissebb „szenzácziókból“ nem tudjuk, de nem is kutatjuk, bennünket nem érdekel. Ez a mumus már többször kisértett és egynehányan végtelenül örvendenének is, ha megszületnék a „Kis-Czell Tokorcsi-Tárogató“. Hát ha megszületik, mi üdvözölni fogjuk és hosszu életet kivánunk neki. Mi azonban azt hiszszük, hogy rövidesen veleszületett gyengeségben fog kimulni ebből a haládatlan árnyékvilágból a keresztszülők végtelen nagy bánatára és egynehány zsebnek még ezenfelül holmi lapossági fájdalmakat is fog okozni kimulása.

---

jutott osztályrészül? . . . de izzó agya erre nem tudott megfelelni.

Pedig, hogy vágyódott a boldogság után s mikor azt hitte, hogy feltalálta, akkor vesztette el igazán. De az asszony, az a bünös asszony, kit mindenekfelett szeretett, igy élt vissza bizalmával. Szivével ugy játszadozott, mint macska az egérrel . . . eh! megtörtént már. A rajta elkövetett sérelmet, csak bosszu teheti jóvá. Irtóztató bosszut fog állani, ha tulajdon életét is koczkáztatná.

Rettenetes földrengésre ébredtek másnap. Csekész falunak csendes lakói. Irtóztató robbanás rázkódtatta meg a levegőt. A nép kunyhóiból az utczára szaladva kétségbeesetten jajveszékelt. Azt hitték, hogy a végitélet napja érkezett el. A barmok odujokból szerte-szétszaladtak . . .

A hatalmas dörejt, melyet a hegyek százszorosan vertek vissza, mélységes, néma csend váltotta fel. Csak néha vegyült a halálos csendbe egy-egy hatalmas hang, egy-egy szivettépő jajkiáltás.

Balázs Iván végrehajtotta kegyetlen boszuját.

*

A kiküldött vizsgáló-bizottságnak nem nagy fejtörést okozott az eset felderitése. Hisz napnál világosabban látszott, hogy ki követte el a végzetes hibát. Balázs volt az oka mindennek. Nem várta be a közeledő gyorsvonatot, sőt elébe ment a biztos halálnak s igy elkerülhetetlen volt a borzalmas összeütközés, melynek nyomába a romlás, pusztulás következett.

A holtaknak borzasztóan megcsonkitott testük mutatta, hogy a halálnak ma bő aratása volt. Csak az általánosan tisztelt és szeretett főnököt sajnálták, kinek iszonyatosan összeroncsolt teste ott fekudt a sinek mellett.

Senkisem értette Balázs hátrahagyott kis levelét, mely ruhafoszlányaiból került elő, pedig ez mindent megmagyarázott volna.

De az asszony, a bünös asszony megértett mindent. Megértette a levélnek kegyetlen tartalmát:

— Elvesztett boldogságomért!

Budai Menyhért.

Üzenet.

Fecskemadár, kis madaram,
Szállj el hozzá sebesen,
Mondd meg neki, a hütlennek,
Hogy még mindig szeretem,
Hogy nélküle ninesen nyugtom,
Az életem gyötrelem.
Oda minden boldogságom,
Pokollá lett menyországom
Amióta oly hütlenül
Elhagyott ő engemet.

Szállj el, szállj el nyilsebesen
S vidd el hozzá szivemet,
Hadd lássa meg, hadd tudja meg,
Hogy mivé tett engemet.
Mondd meg neki, nem átkozom,
Hogy feldulta keblemet,
Csak arra az egyre kérem,
Mondjon el egy imát értem
Akkor, ha a sötét sirba
Letesznek majd engemet.

Schöpf Nándor.

— **Éder János ur**, kis-czelli szolgabirósági irnok, ama kérelemmel járult hozzánk, jelentenénk ki, hogy a „Kis-Czell és Vidéke" mult vasárnapi számában megjelent nyilt-téri közlemény kézirata nem tőle származik. Bár semmi köze sincs a szerkesztőségnek a nyilt-téri közleményekhez, mert az abban foglaltakért mindenkor a beküldő felelős és mint díjazott közlemény fogadtatik el bárkitől is, mégis, hogy Éder János ur kérelmének némileg eleget tegyünk azon okból, hogy őt esetleg e nyilt-téri közlemény miatt hivatali főnöke, vagy bárki más is gyanusitsa és neki emiatt kellemetlenséget okozzanak, czennel kijelentjük, hogy a kérdéses nyilt-téri közlemény kézirata nem Éder urtól származik, nekünk nem ő adta át és tudtunkkal annak megjelenésében semmi része sincs. Mindezekután pedig kijelentjük, hogy mi ugy ismerjük ifj. Hubert Sámuelt, mint aki az iras mesterségnek van annyira birtokában, hogy nem szorult iródiákra. Ennyit az igazságért!

— **Gyógyuló orvos.** Havassy Béla dr. kis-czelli járásorvos teljesen gyógyulófélben van már. A héten már felkelt ágyából s fent jár. Egyideig azonban kénytelen a szobában maradni.

— **Elcsipett orvvadász.** Fodor József vathmersei földmives, mint szenvedélyes vadász ismeretes a községben, de igy ismerte őt a kis-czelli csendőrség is, már rég idő óta. A csendőrség élénk érdeklődést tanusitott Fodor József vadász-szenvedélye iránt, azon egyszerű oknál fogva, mert Fodor uram tultette magát az állam törvényein s minden fegyver-engedély s igy természetesen adófizetés nélkül, üzte a vadászat nemes sportját. A csendőrség folyton leste, de schogysem birta hosszu időn át Fodort az orvvadászaton elcsipni. De — mint a közmondás tartja: „addig jár a korsó a kutra, mig el nem törik" — Fodor is addig járt orvvadászatra, mig el nem csipték. Kedden éjjel érte Fodort utól a kis-czelli csendőrség keze, amikor ismét éjjeli lesen volt. Elvették fegyverét s Fodort feljelentették az illetékes hatóságnál.

— **Garázda legények.** Hoffmán Miksa kemenes-mihályfai vendéglős ablakát a mult vasárnap este a falu „aranyifjusága" kövekkel bedobálta és a korcsmárost sértő szavakkal inzultálták. A garázda legényeket a csendőrség feljelentette.

— **Meglopott orvos.** Géfin Lajos dr. kis-czelli orvosnak, a mult szombaton saját lakásának a folyosóján kiakasztott kabátjából, eddig ismeretlen tettes kilopta orvosi müszereit. Az ellnpott müszerek értéke körülbelül 100 korona, aki a tolvaj nyomára vezet, illő jutalomban részesül.

— **Házasság.** Tompa Mihály kis-somlyói evang. lelkész folyó hó 27-én, szerdán vezeti oltárhoz Ajkán Tamaska Jolán kisasszonyt, Tamaska Lajos ev. lelkész kedves müveltségü leányát.

— **Baleset a vasut-állomáson.** A kis-czelli vasutállomáson a mult vasárnap kocsi tologatás közben baleset történt. Vecsei, vasuti kocsitolónak kocsitolás közben a kocsik tányérjai kezét és oldalát nyomták össze. Sulyos betegen lakásán ápolják a megsérült kocsitolót.

— **Verekedések** A vasarnapi pihenő napot a kis-czelli járás területén több községben rendesen arra használják fel a virtuskodó legények, hogy egymást jól elverjék. A mult vasárnap szintén több helyen rendeztek falusias látványosságot. Igy Kemenes-Szt-Mártonban is nagy harcz volt, hol bucsu is volt ez alkalommal. A vönöczki legények rándultak át a szentmártoni jóbarátokat meglátogatni és a látogatásnak az lett a vége, hogy jól elverték egymást. — Nemes-Dömölkön Sass János és Somogyi József pereltek össze. A szóharcznak szomoru vége lett itt is. Sass János ugyanis egy szalmahuzó vonyogóval több oly sulyos sebet ejtett Somogyi Jozsefen, hogy most sulyos sebével a kis czelli közkórházban kénytelen az ágyat nyomni jó egy ideig.

— **Uj láthatatlan tinta.** Régebbi időben igen kedvelt volt volt a láthatatlan tinta, amely ugyanis az irás után a papiron láthatatlanná lesz s csak ugy tünik elő ismét. ha a papirt megmelegitik. Ma is használják még sokan, de a forgalomból meglehetősen kiment. Varga Sándor turkevei tanitó most véletlenül egy növény nedvének fedezte fel ezt az eltünő, meg ismét előbukkanó tulajdonságát. Egyébiránt ma mindenki igen egyszerüen csinálhat ilyen tintát. Egyszerüen egy czitrom kifacsart levével irjon Az irás csakhamar nyom nélkül elenyészik a papiron, de ha a papirt meleg vasalóval, vagy lámpa fölött megmelegitik, ismét elő fog tünni s olvashatóvá lesz.

— **A csendőrség uj ruházata.** A csendőrség uj ruhát kap; a héten volt ankét ez ügyben a honvédelmi miniszteriumban, mely a csendőrség uj ruhájának kérdésével foglalkozott. A csendőrség mostani ruhája igen emlékeztet a néhai Bach-korszak zsandárságának ruhájára és emiatt már több izben interpelláltak a képviselőházban a honvédelmi minisztert,

— **Árverés a vaauton.** Az utasok által s vasuti kocsikban hátrahagyott holmik árverése, mint azt már lapunk legutóbbi számában közöltük is, Kis-Czellben folyó hó 27-én, szerdán lesz. Az elárverezett holmikért befolyó pénzt a vasut a helybeli szegényeknek adja. Ez árverésre felhivjuk a városi elöljáróság figyelmét azon megjegyzéssel, hogy mi részünkről kivánatosnak tartjuk, hogy a szegények érdekében a városi elöljáróság magát az árverésen képviselhesse. Ezt meg kell tennie egyrészt illemből a vasut iránt, másrészt a városi szegények érdekében.

— **Csőd és letartóztatás.** Reiszfeld és Weisz szombathelyi vaskereskedő czég a mult héten csődbe jutott és néhány napra reá a hitelezők bünügyi feljelentést tettek a czég egyik tagja, Weiss Dezső ellen. A szombathelyi törvényszék vbirája elrendelte Weiss letartóztatását, ki az ellen felebbezést jelentett be. A szombathelyi k. r. törvényszék vádtanácsa szerdán tartott ülésén helybenhagyta a vizsgálóbiró határozatát. Vádlott a győri kir. itélőtáblához felebbezett a törvényszék határozata ellen.

— **Országos vásár.** A kis-czelli legközelebbi országos vásár folyó évi deczember hó 5-én lesz.

— **Iparosifjak mozgalma.** Emlitettük már lapunk legutóbbi számában. hogy a kis-czelli iparosifjak körében mozgalom indult meg egy alakitandó „Önképző-Kör" létesitése iránt. Ez ügyben hétfőn volt az első értekezlete az iparosifjaknak, melyen kimondották, hogy az „Önképző-Kör"-t meg fogják alakitani. Az alakuló közgyülés ma lesz a „Korona"-szállodában, melyen a korelnöki tisztet Fábián Dezső, ismert kis-czelli iparos polgártársunk tölti be. Sikert kivánunk az iparosifjak nemes és buzgó törekvéséhez.

— **Eladó 16 kötet** teljesen jókarban levő. igen keveset használt Pallas nagy Lexikona, jutányos, mérsékelt áron. Czim a kiadóhivatalban.

— **Vidéki munkaközvetitő-intézetek.** Fontos és felette hasznos intézmény megvalósitását vette tervbe a kereskedelemügyi miniszter. Hogy a vidéken észlelhető munkahiányt megszüntesse és a munkaadó és munkás között a munkaközvetitést előmozditsa, állami munkaközvetitő intézeteket szándékozik felállitani a nagyobb vidéki városokban, melyek a hasonló czélu budapesti intézet mintájára dijtalanul fogják végezni a munkaközvetitést. Hogy az egyes városokban észlelhető munkakinálat és kereslet közötti arányról tájékozást szerezzen, leiratot intézett a miniszter a kassai, a pécsi, szegedi és győri kereskedelmi és iparkamarákhoz s csak a tőlük beérkező jelentések alapján fog határozni a vidéki munkaközvetitő-intézetek felállitása tekintetében. Minthogy már eddig is több vidéki munkaközvetitő-intézet létesitésére van kilátás, valószinű, hogy már közel jövőben meg fog valósulni ez az üdvös intézmény, mely hivatva lesz a vidéki munkásviszonyokat rendezni és a munkásoknak lehetőleg állandó foglalkozást biztositani.

— **A részegség áldozata.** Salér János sági lakos fuvaros, követ szállitott már hosszabb idő óta Sághegyről a kis-czelli vasut állomásra. Csütörtökön délután erősen felöntött Salér a garatra s felfeküdt a kő tetejére kocsiján. Menetközben Salér leesett kocsijáról s a kővel megrakott kocsi keresztülment rajta és nyomban meghalt.

— **A kutya mint uszálhordozó.** Az „Állatvédelem" legutóbbi számában irja: A londoni előkelő társaságban egy jól ismert hölgy jött rá arra az eredeti gontolatra, hogy az ember a kedvencz ebét a ruhája hordozására felhasználja. Ez a hölgy nem rettent vissza több kutyáját is betanitani arra, hogy azok egy intésre a földön vonszolt szoknyát a „kellő magasságig" megemeljék (pl mikor egyik jardáról a masikra kell átmenni, vagy valamit a szoknyával kikell kerülni), s az urnő után vigyék, aztan egy ujabb intésre az uszályt szájukból kieresztve, a földre ismét visszabocsássák.

Nagy feltünést is keltett, mikor ez a lady a maga „okos" kutya „gardedam"-jával a jardákon megjelent, s mikor a négylábu apró uszálylhordozó, a maga feladatát — büszkén, kényesen lépegetve — kifogástalanul végrehajtotta.

Az eb, mikor utcza-, járda-kereszteződéshez ért az urnője, szájával nagyügyelettel ránczba szedve a nemes, drága selyem szoknya uszályát, magasra emelte azt ugy, hogy a földet sehol se érte, s tempóban lepkedve vitte a hölgy mellett haladva mindaddig, mig a lebocsátásra jelt kapott. Ekkor lebocsátotta az uszályt, a hölgyre pillantott, s annak megelégedését látva, már csak hátul „követte" az uszályt, maga is igen „megelégedetten" viselkedvén a felett, hogy sikerült urnője tetszését kinyernie.

— **Fizetés halasztás a Mayer gépgyár czégnek.** A szombathelyi Mayer E. Fiai gépgyár czég, Mayer Károlynak, a czég vezető főnökének nemrég történt öngyilkosságával, kinos zavarba jutott. A hitelezők szerdán tartottak értekezletet Szombathelyen a „Szabária"-szállodában, a Mayer gépgyár ügyében. A felvett leltár szerint a czég aktivája: 2,031,832 kor. 32 fillér. Passziva: 1,292,625 kor. 23 fillér. Tiszta vagyon: 739,207 kor. 9 fillér. A jelenvolt hitelezők ennek következtében 1902. évi február hó 15-ig fizetési halasztást adtak Mayer-czégnek.

2995/1901. tk.

Hirdetmény.

Tokorcs község telekkönyvve, némely közös ingatlanok felosztása következtében, részlegesen átalakittatott és ezzel egyidejüleg azokra az ingatlanokra nézve, melyre az 1886. évi XXIX. az 1889. évi XXXVIII. és 1891 évi XVI. t. czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbitésével kapcsolatosan foganatosittatott.

Ez azzal a felhivással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. cz. 16. és 17. §§ ai alapján ide értve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t. cz. 15. § a 6. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t. cz. 22. § a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis 1902. április 1 ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen megnem hosszabitható záros határidő eltelte után inditott törlési kereset annak a harmadik személynek, a kis időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben ideértve az utóbbi §-nak 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. § aiban foglalt kiegészitéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kivánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis az 1902. évi április hó 1 ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabitható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, kik a telekkönyv átalakitása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban körülirt eseteken kivül, az 1892. évi XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 16. § a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1902 évi április hó első napjáig nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabitható záros határidő elmulta után, az átalakitáskor közbejött tévesbevezetésből származó bárminemü igényeket jó hiszemü harmadik személyek irányában többé nem érvénye-

sithetik, az emlitett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesitő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerü másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Kis Czellben, a kir. járásbiróság, mint tkvi hatóságnál 1901. évi okt. hó 28.

LÁSZLO, kir. aljbiró.

Értesités!

Halló! Halló!

Füszer- és csemege üzletem, kiterjesztése czéljából a készletemen levő összes **festék-árut, kefe- és meszelő-árut, rövid-árut,** ugyszinte **lakkokat, padló mázakat, kocsikenőt, gépolajt, seprüket, vadász-tarisznyákat, töltő-eszközöket, fegyverszíjjakat, kézitáskákat, nyak öveket** leltározás előtt **mélyen leszállitott áron** áron érusitom el.

Egyuttal megemlitem, hogy folyton készleten tartok a téli idény alatt mindennemü hal konzerveket, csemege-sajtokat, kitünő paprikás szalonnát, elsőrendü magyar pezsgőt, friss teát, legjobb rumot, hetenkint 2-szer friss virslit.

Tisztelettel

1—3 **Németh Emil**

füszer- és vegyeskereskedő.

A szénkénegezés

sikerének egyedüli biztositéka a pontosan adagoló, szakadatlanul működő, szilárd, egyszerü szerkezetü, szénkéneg-fecskendő.

Mint ezen kivánalmaknak minden tekintetben megfelelőt ajánlom **Kosinszky Viktor által feltalalt s szabadalmazott**

„Egyszerüség“ szénkéneg-fecskendőt.

Ára 50 korona, jótállás mellett. Használati utasitás és a gyéritő eljárásról szóló gyakorlati értékkel biró utmutatás, minden szénkéneg-fecskendőhöz dijtalanul lesz csatolva.

A szénkéneg-fecskendő pontos adagolásának ellenőrzéséhez szükséges gramm és köbczentiméter **beosztásu mérőhenger** darabja 2 frt. 4 - 20

Schottola Ernő

Budapest, Fonciére-palota.

Szőllőoltványok

szokványminőségben.

A legkivalóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztan, teljes jótállással.

Élőkerités

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisü, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerités nevelhető par év alatt, rendkivül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak at. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasitás mellékeltetik Ezer csemete elég 200 méterre. Ára **6** frt.

Diócsemeték. Óriási jövedelmet biztositó voltánál fogva ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkivül elterjedt.

Szines fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az arjegyzéken kivül még egy olyan könyvet kap, czel, ki azt czimére ingyen és bérmentve küldeni kéri, mert nincsen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmat haszonra ne forditanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:

„Érmelléki első szőllőoltvány-telep. Nagy Gábor (4—20) **Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.**

VÉDJEGY. 9 — 20

FERENCZ

pálinka (sósborszesz)

Vértes gyógyszerészféle,

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében ugy külső, mint belső használatra mindenek előtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyüró módszerre (massage) Kitünő sikerrel használtatik köszvény, csúz, meghülések ellen, bénulások, ficzamoknál, gyulladás- és kelésnél, továbbá a fejbőr erősitésére, valamint a száj tisztitására; belsőleg gyomor-görcs, rosszullét, fejfájas, stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általán sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjegygyel. Egy üveg 30 fill., 1 és 2 kor. Kapható Kis-Czellben: **Nagy Gyula** ur **füszerkereskedésében**, egyáltalán ott, hol plakátok a fent védjegygyel láthatók, valamint közvetlen:

VÉRTES L. Sas-gyógysz. Lugoson.

Tüzifa- és kőszéneladás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a téli idényre nagy raktárt tartok: **száraz tüzifából, ajkai, wiesi, kőflachi** és **porosz kőszénekből** és a legjutányosabb napi árakon bocsátom forgalomba.

Tisztelettel

Altstädter József

(6—20) **Kis-Czell.**

Az összes kiállitásokon csakis legelső díjjal kitüntetett és a legelőkelőbb orvosi szaktekintélyek által legtöbbször ajánlott

Eszterházy-cognac-ot

t. vevőimnek figyelmébe ajánlom.

Németh Emil

füszerkereskedő.

Kis-Czell.

19—20

A valódi pemetefü-czukorka kék papirdobozokban kapható s minden dobozon a készitő: RÉTHY BÉLA aláirása olvasható. Eltérő készitmények, mint hamisitványok viszszautasitandók.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty“-könyvnyomda és hirlapkiadó-vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1901.